

HOOGSTANDJE

H₂O

DELTADIJK BRENGT GESCHIEDENIS TOT LEVEN

Bij het het Zeeuwse Breskens moest een zeedijk versterkt worden. Waterschap Scheldestromen zag hierin een unieke kans tegelijk de geschiedenis weer tot leven te brengen.

Tekst Roel Smit | Fotografie Gijs Haak

De vorm van de dijk is ontstaan in 1810, bij de bouw van Fort Impérial

Impressie, een beeld van Joseph Pannecoucke. Het is een van drie kunstwerken die door de gemeente Sluis langs de dijk zijn geplaatst

Vanaf de veerboot tussen Vlissingen en Breskens over de Westerschelde, wordt de geschiedenis zichtbaar. Namen als Fort Impérial, Fort Frederik Hendrik, Atlantikwall en Scheldeveste prijken op het lichtgrijze, betonnen (waterkerende) muurtje bovenop de versterkte dijk. De dijk zelf is bovendien goed zichtbaar omdat hij is verhard met rode betonelementen, als verwijzing naar het bakstenen metselwerk van een echt fort.

De dijk en het 500 meter lange muurtje vormen een boog, waarvan de vorm is ontstaan in 1810, toen de Fransen als onderdeel van de stelling van Breskens hier hun Fort Impérial aanlegden. Van het fort zelf is niet veel meer over dan een paar watergangen. Het waterschap Scheldestromen brengt zijn geschiedenis echter tot leven met de manier waarop de waterkering langs de Schelde op deltahoogte is gebracht.

Een bijzonder project, waaraan is meegewerkt door Parklaan Landschapsarchitecten en archeologisch adviesbureau RAAP. Het project vormt een onderdeel van het nationale deltaproject *Zwakke Schakels*. De betonnen muur bestaat uit 132 delen; vrijwel elk deel is anders qua boogstraal en patroonverdeling.

De directe aanleiding voor het verdedigingswerk van Napoleon Bonaparte was de invasie van de Engelsen, die de Fransen vier jaar eerder had verrast. Napoleon liet het fort verdedigen met een batterij waarop kanonnen stonden opgesteld; in reliëf gestorte teksten en afbeeldingen van kanonnen op de landzijde van de nieuwe muur besteden hier aandacht aan. Na het gedwongen vertrek van de kleine generaal, werd het fort in de loop der jaren door verschillende legers gebruikt, die er allemaal hun eigen naam aan gaven. Die namen staan op de zeezijde in grote, goed leesbare letters, aan de landzijde wordt telkens vermeld tegen welke vijand(en) het fort onder die specifieke naam werd gebruikt.

In de loop van de negentiende eeuw raakte het fort in onbruik en werd het grotendeels gesloopt, waarna er in de jaren vijftig van de twintigste eeuw een camping kwam, later gevolgd door een park met vakantiehuisjes. Dat de wedergeboorte van het fort wordt gewaardeerd, blijkt wel uit het grote aantal wandelaars die de promenade gebruiken om bij mooi weer langs de oude Schelde te kuieren.